

Безъ К 3

Л. А. III 5
247

ИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ
ЗА
ХРИСТИЯНСКОТО

СЕМЕЙСТВО

ГОДИНА
IV

МАРТЪ

КНИГА 10

СПИСАНИЕ „ХРИСТИЯНКА“

ГОДИНА IV—КН. 10 — МАРТЪ.

СЪДЪРЖА:

Разпятие Христово (картина).

Христосъ Възкресе.

Истината всичко побеждава — прев. Рад. Лъваковъ.

Голгота (стихотворение) — М. Брѣзинъ.

Естиръ — Е. Балясникова, прев. Прот. Н. Станевъ.

Разпятие (стихотворение) — М. Карданецъ.

Предъ плащеницата — прев. Рад. Лъваковъ.

Блудния синъ — С. Любеновъ.

Дѣдо Пахомий — Монахиня Павла.

Кръстътъ Господенъ — прев. свещ. Ив. Паликовъ.

Братство „Бѣлъ-Кръстъ“ — Монахиня Павла.

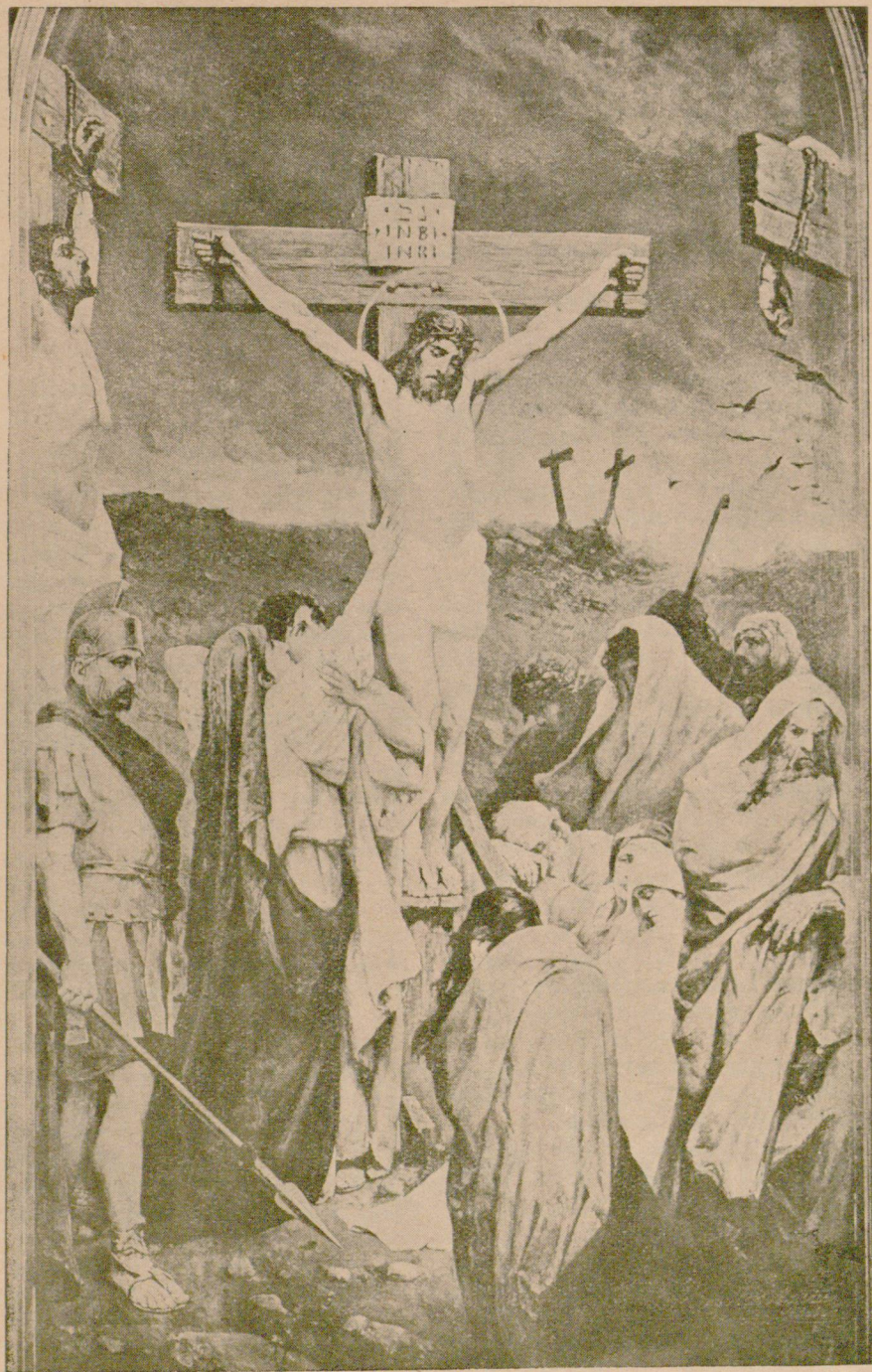
Невеста Христова — прев. Монахиня Лидия.

Наука за духовния животъ — повредата на човѣшката природа.

Бележки.

Книгописъ.

Поща.

РАЗПЯТИЕ ХРИСТОВО

Стъ худож. П. Сведомски

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА ХРИСТИЯНСКОТО СЕМЕЙСТВО

ХРИСТОСЪ ВЪЗКРЕСЕ!

Само две думи: *Христосъ възкресе*, — а каква надежда и каква радостъ има у тѣхъ! *Христосъ възкресе!* — говори могъщия царъ и се цѣлува съ простия войникъ. *Христосъ възкресе!* — приветствува бедния горделивиятъ, непристъпенъ богаташъ и получава отговоръ: *наистина възкресе! Христосъ възкресе*, деца! — произнася бащата, като цѣлува своитѣ деца, и звукътъ на тия думи таинствено раздрусва душевнитѣ струни, и се чува сладостния отзвукъ на сърдцата. *Христосъ възкресе!* — се разнася надъ одъра на болния, и той се засмива, като се прекръства, и надеждата за оздравяне се смѣсва у него съ мисълта, че ако и да умре, Възкръсналиятъ ще го съвъзкръси наедно съ Себе си. Надъ самитѣ гробове, съдържащи тленнитѣ останки на живота; звучи съ висша надежда радостното *Христосъ възкресе*, и църквата не позволява на останалитѣ между живитѣ да скърбятъ за умрѣлитѣ, защото Христосъ Богъ нашъ отъ смъртта въ животъ и отъ земята къмъ небето привежда въ тия дни насъ, които Му пѣемъ победна пѣсень...

Кжде се крие причината на радостта, която обхваща всич-

ки върващи въ Христа презъ свѣтлитѣ дни на Неговото възкресение? Тя лежи дълбоко въ самата природа на човѣка, подхвърлена на тлѣние и смъртъ. Невидимо, ала осезателно, влиза въ душата надеждата, че *Духътъ, Който е въздигналъ Христа отъ мъртвитѣ, ще оживотвори и мъртвитѣ наши тѣла*, че сега, като умираме съ Христа, ние и ще оживѣемъ съ Него, и смѣло вече можемъ да гледаме въ очитѣ на смъртта и ада съ укорно възклицание къмъ тѣхъ: „*смърте, где е жилото ти, аде, где ти е побѣдата?* Не е възможно, щото И. Христосъ, Който прие нашата плътъ, Който неслиянно, но и нераздѣлно съедини съ нея Божеството, Който възкръсна наедно съ нея и я възнесе съ Себе си на небесата, да остави нашата, вече Нему родствена плътъ въ онова печално тлѣние, на каквото тя се подхвърля, като се обръща въ прѣстъ. Не, Той ще преобрази, непременно ще преобрази тѣлото на нашето смирение, за да стане съобразно съ тѣлото на Неговата слава; ще възтанови и прослави самитѣ наши тѣла, като обиталище на Духъ Свети, причастни на животворящото, неподлежащо на тлѣние Негово тѣло, като

Своя собственост и Свои членове. Ще ги възтаноуи съ силата, съ която Той възкреси четверодневния мъртвецъ Лазаря, съ която, при Неговото разпятие, гробоветъ се отвориша и много тѣхни мъртъвци възкрѣснаха, чрезъ която, най-после, Самъ възкрѣсна и се прослави. *Гдето е сега Той, тамъ и ние ще бждемъ съ Него, ще видимъ славата Му, която Отецъ Му е далъ, и на нашето блаженство, наедно съ Него, нѣма да има край...*

Ето гдето се крие източника на оная радостъ, на която, макаръ по нѣкога и безотчетно всецѣло човѣкъ се предава

презъ свѣтлитѣ дни на Христовото Възкресение. Нашитѣ нечисти страсти само засипватъ и засипватъ тоя изворъ, но неговата чиста струя малко по-малко се пробива нанавънъ като освежаващъ зефиръ.

Всичко е казано, всичко се съдържа въ победоносната пѣсенъ, която сега радва и царя и войника, и богатия и бедния, и роба и свободния, и мжжския полъ и женския, и стареца въ напреднала възраст и започващето да мисли дете: *Христосъ възкрѣсна отъ мъртвитѣ, чрезъ смъртта смъртта победи и на ония, които сж въ гробоветъ, животъ дари.*

Истината всичко побеждава.

На Голгота виси разпнатиъ Исусъ Назорейтъ, Царьтъ Юдейски. Книжниците и фарисеитѣ тържествуватъ. Тѣй отдавна тѣ желаяха и подготвяха смъртъта на ненавистния тѣмъ Учителя на кротостъта; на Възвестителя на новъ, братски, пьленъ само съ любовъ, животъ; на Уредника на Царството Божие долу — на земята. Тѣхното желание е да раздухатъ страститѣ на народа, да възпламенятъ умразатакъмъ римлянитѣ, да вдигнатъ цѣлата страна срещу победителитѣ, да отхвърлятъ чуждото иго, да освободятъ, разширятъ и възвеличатъ Юдейското Царство, а Той проповѣдва Любовъ къмъ враговетъ, незлобивостъ и всепрощаваща кротостъ. Ако го оставѣха, Той щѣше да увлече следъ Себе Си цѣлия народъ

и тогава — кръстъ на мечтитѣ за слава и могъщество на юдейското царство. — Не! — решиха народнитѣ водители, първосвещеницитѣ, стареитѣ и членоветѣ на синедриона. — По-добре е единъ човѣкъ да загине, макаръ и невинно, отколкото цѣлъ народъ да остане навѣки въ робство.

И тѣ осждиха Исуса, поругаха се надъ Него, разпѣнаха Го между двама злодеи. Свѣтътъ се потресе отъ злодеянието на хората. Земята се раздруса, слънцето потъмнѣ и небето се покри съ мрачни облаци.

Разпѣнаха Го, затрупаха гроба Му съ тежка каменна плоча, запечатаха я съ печати и поставиха стражи. И вече тържествуваха тѣ — нищо не може да устои срещу тѣхната сила,

срещу хитростта имъ, срещу ловкостта имъ да омайватъ народа. Съ словото Си Иисусъ събираше безбройни тълпи около Себе Си, но тѣ сжщитѣ тия тълпи настроиха срещу Него, и народътъ пожела свободата на Варрава, а Иисуса присжди съ жестокото: „Разпни! Разпни Го!“ Само съ едно докосване Иисусъ възкресяваше мъртвитѣ, а тѣ Самия Него осждаха на смъртъ и Го разпнаха, като злодей. И ето—тѣ сж вече спокойни — нѣма кой да имъ пречи въ коварствата и злитѣ замисли. Тѣ свободно вече могатъ да сѣятъ всрѣдъ народа лошото семе — Иисусъ е въ гроба и здраво притиснатъ съ камъкъ. Нѣма какво да се страхуватъ тѣ отъ Него — Никой не се е върналъ отъ гроба.

Но не напраздно последната дума на Иисуса, умирайки на Кръста, бѣше „свърши се!“ Тамъ, дето злото виждаше пълната победа за себе си, Спасителътъ сочеше неговата гибель и тържество на доброто.

На Голгота всички адови сили се опълчиха срещу любовта и правдата Божии, изтощиха всичката си властъ и все пакъ показаха пълното си безсилие срещу доброто. И какво още можеше да прибави злото къмъ гробния камъкъ, печатитѣ и стражата? Нищо. Изчерпани сж всички средства на злото — и подкупъ, и предателство, и лъжесвидетелство, и грубо насилие. *Приковаха съ гвоздеи Иисуса, притиснаха съ камъкъ гроба Му, запечатаха го съ восъкъ* и само следъ два дни... Стражата се разбѣга, камъкътъ отпадна и Христосъ възкрѣсна, излѣзе отъ гроба.

Разпнатииятъ Христосъ възкрѣсна, а съ Него възкрѣснаха и разпнатата истина, поруганата Любовъ, оплютата Кротостъ. Нѣма на земята сила, която би устояла срещу силата на доброто; нѣма властъ, която би съкрушила могъществото на Любовта, би възпрѣла тържеството на Истината.

Преводъ на Рад. Лъваковъ

М. Брѣзинъ.

Голгота.

Ликува тълпата. На кръста разпнаха
Синъ Божи, Когото бичуваше тя,
острила въ гърди Му и въ стави блѣснаха,
сложиха Му тръне намѣсто цвѣта.

Отдолу уплашено Юда изгледа
на кръста, въвъ мжки, какъ гине Христосъ,
разкаянъ и бледенъ чело си наведе,
и хукна на горе разчорленъ и босъ...

Въ мигъ гръмъ се разнесе и цѣла земята
забули я облакъ по-черенъ отъ ней,
разярени молнии изричатъ проклятие,
морето изъ дъно клокочи — бѣсней.

И скрихи се всички кой дето намѣри,
а царскитѣ войни нападаха тамъ,
пронизаха молнии въвъ царствени двери—
пророчество чу се надъ Божия храмъ.

Въ мигъ сепна се Юда, той вижда: — отпреде
страдалната дева простряла ржце
къмъ своето чедо, глава си наведе,
и горко заплака съсъ болка въ сърдце.

И нѣкой на тамъ го повлече на сила,
та прошка да иска отъ Божия Синъ,
той зърна: Мария е кръстътъ обвиняла,
предъ нея смутено застана саминъ.

Предъ майчини погледъ отдрѣпна се Юда,
почувствува укоръ, въ душата си срамъ,
заспалата съвестъ се въ него събуди,
и трѣпенъ и бледенъ продума едвамъ:

— „О Майко, разбирамъ тжгата Ти чиста,
Ти майка си, Тебе най-много боли,
прости ми... прости ми... о Майко пречиста,
надъ мене злочестия Ти се смили...“

Мария го кротко изгледа сломена,
Исуса погледна съ тжга и съ любовъ,
съ трепетъ прегърна Му топли колѣна,
съ въздишка възвърна на юдина зовъ.

Наведенъ до кръста-предателъ лукави
въ свѣтътъ изоставенъ отъ всички—саминъ,
съ главата си поклонъ смиренно направи,
обърна се тихо къмъ Божия Синъ.

— „Учителю благи, на всички прощавашъ,
прости ми и мене въ последния часъ,
на всѣки утѣха и милость Ти давашъ,
чуи мене последенъ, безсилний ми гласъ“.

— „Ти, Господи, виждашъ скръбта ми дълбока,
азъ кая се тука подъ тежкий Ти кръстъ,
чрезъ мене сбждна се що каза пророка...
грѣхътъ ме притиска, тежи като прѣстъ“.

— „Но твоето слово: „Любете другъ друга...“
въ свѣтъ ще пребжде, учителю драгъ,
вижъ — Тебе се молятъ любяща съпруга,
покаялъ се грѣшникъ, повърналъ се врагъ.“

— „За Твоята милость съмъ азъ недостоенъ,
О Господи, погледъ ми само прати,
За тази Ти милость дали съмъ достоенъ? ...
Тебъ моля, се Боже, прости ми, прости.“

— „Плачете, природо, о майко, проклета
да бждешъ ти трижди, защо ме роди?
о Юда!... о Юда!... нещастнико клети
отъ всички, до вѣка, прокълнатъ бжди...“

Тѣй молѣше Юда подъ кръста Господенъ,
земята покрита бѣ цѣла въ мракъ,
тежко му, по-харно да не е билъ роденъ,
отново небето разтърси се пакъ.

На кръста Христосъ се полека обърна,
предателя благо погледна съ очи,
помоли се тихо за него и зърна:
народътъ попадалъ, вредъ всичко мълчи.

О Татко, прости имъ, незнаятъ що правятъ,
и Твоята воля да бжде сега...
О Татко!... о Татко!... защо ме остави!?...“
лицето Му бледо покри Го тжга.

Новъ тътенъ разтърси изъ дъно олтара,
извика Синъ Божи, обори глава,
на Храмътъ раздра се завесата стара,
изгрѣя надъ Него въвъ кржгъ синева.

.....

Отдолу уплашенъ Юда изгледа
на кръста, въвъ мжки какъ гине Христосъ,
разкаянъ и бледенъ чело си наведе,
и хукна на горе разчорленъ и босъ!

Е. БАЛЯСНИКОВА.

Естиръ.

Съботния день преваляше къмъ вечеръ. Свѣтлината вече огасваше. На ясна тъмно синкавъ небесенъ сводъ, се запалиха безброй брилянтони огнове. Въ града Иерусалимъ, владѣеше нѣкаква си мрачна тѣга, мълчелива и мжчителна тишина. Всички бѣха смазани отъ обща тежка мисль. Смъртъта на Галилейския Учителъ бѣше причина на това измжчено състояние.

Още не бѣше забравено това страшно земетресение, което раздруса цѣлия градъ и събори много кѣщи, още се помнѣше необикновения гжстъ мракъ, който затъмни блѣсъка на слънцето и причини на всички жители страшенъ панически страхъ.

Презъ прозорцитѣ на една богата първосвещеническа кѣща се виждаше блѣщукането на свѣтлина. Тамъ, сѣщо както и другитѣ жители на този градъ, празнуваха ветхозаветната пасха. Семейството на първосвещеника се състоеше: отъ жена му, тримата му синове и дветѣ му дѣщери. Тѣ бѣа събрани въ приготвената за ^хасхалния празникъ широка

стая, по срѣдата на която имаше дълга маса, покрита съ бѣлоснѣжна покривка. Всички бѣха вече тамъ. Отсѣствуваха само една отъ дѣщеритѣ на първосвещеника — любимата му хубавица, седемнадесеагодишната — Естиръ.

Премѣнена съ разкошенъ еврейски костюмъ, тя седѣше въ една отъ стаитѣ, подпираша съ ржка красиво черната си кждрава глава. Дълбока скръбъ свѣтѣше въ чуднитѣ ѝ, кадифяви очи. Вижда се, че тя бѣше всецѣло потопена въ нѣкакво си неспокойствие, нѣкаква измжчваща я мисль. Да, бѣше ѝ жално. Всичко на скоро, което се извърши, силно подеждуваша на впечатлителната ѝ натура. Много мжчно ѝ бѣше за Галилейския Учителъ. Тя помни, придружавана отъ вѣрната си слугиня Агара, какъ тайно излезе отъ бащина си домъ, да слуша учението Му и колко радостно, колко весело ѝ бѣше въ това време! Съ какво възхищение, съ какво благоговѣние внимаваше на тѣзи кротки и живи речи, които поучаваха на миръ и всеопрощаване. А каква любовъ, чудна незем-

на любовъ, каква съжалителностъ, доброта свѣтѣше въ тѣзи прекрасни тъмни сини очи! Да, това бѣше още на скоро. Иудейския народъ, само преди нѣколко дни, приветствувахе влизането Му въ Иерусалимъ съ радостни викове... а сега сега вече Го предадоха и осъдиха на смъртъ. Въ ушитѣ ѝ още звучаха виковетѣ на разярената глупа: „Разпни, разпни Го! Тя гледа предъ себе си Този бледенъ страдалчески образъ, тѣзи окървавени ржце, тази увѣнчана съ тръненъ вѣнецъ глава и този погледъ, устременъ къмъ нея отъ кръста. Тя нѣма да Го забрави никога. Колко тежки бѣха Неговите страдания и мъки, а заедно съ тѣхъ колко бѣше необяснимо силно и властно Неговото великодушие! Да, Той наистина бѣше Синъ Божи. Той бѣше сжщия Оня обещанъ Месия, за смъртъта и въскресението на Когото така ясно предсказаха древнитѣ пророци.

Ето вече третия день, отъ какъ е погребенъ Той. Скоро ще настѣпи полунощъ, таинствената полунощъ, която ще разруши смъртъта, ще даде на свѣта нова зора — спасителния животъ. Тя вѣрва въ това, вѣрва...

Изеднажъ се отвори вратата. — Естиръ, детето ми! — Чу се гласътъ на баща ѝ — Що се бавишъ? Всичко вече е готово. Майка ти, братята ти, сестра ти, всички сж събрани и отдавна те чакатъ. Тръгвай съ менъ. Но що е това? — продължи баща ѝ, като се приближаваше при младата девица и тревожено я гледаше въ очитѣ: — Ти плачешъ? защо? Спомни си, какъвъ е днешния

великъ-день, день на нашето избавление отъ Египетското робство, чрезъ нашия великъ Моисей. Нима този Назорянинъ, Който потѣпка законитѣ на нашитѣ отци, Който заблуди мнозина съ лъжливото Си учение, причинява тѣзи сълзи? Ти съ това оскърявашъ великия Иегова... Незабравяй че ти си дъщеря на първосвещеникъ, каленъ въ убежденията и вѣрванията си, пазящъ силно св. завети на дѣдитѣ си. Не забравяй това...

Младата девица мълчаливо погледна баща си, изеднажъ наклони глава на рамото му и тихо заплака... — татко, — съ треперящъ отъ ридания гласъ тя проговори, — драги татко! Тежко ми е, защо това? — Защо ти се съгласи съ искането на народа? Защо не се противопостави за осъждането на страдания и смъртъ на този Праведникъ? Татко, кръвта Му ще се изиска отъ насъ...

Стариятъ първосвещеникъ грубо отблъсна дъщеря си и бърже излѣзе отъ стаята...

Приближаваше полунощъ. Наоколо царѣше тишина. Неподвижно и безгласно стояха голѣмитѣ джбове и кедри. Стражата, която вардѣше пещерата, въ която стоеше тѣлото на Разпятия, спокойно дремѣше. Подъ сѣнката на гжстолитвенитѣ дървета, скрита, сама стоеше млада девица. Това беше Естиръ. Погледътъ на чернитѣ ѝ дълбоки очи съ напрегнато внимание бѣше устременъ въ пещерата, входа на която бѣше затуленъ съ голѣмъ и тежкъ камъкъ. Сърдцето ѝ често туптѣше. Тръскава червенина, ясно горѣше на мургаво-красивото ѝ

лице, тя чакаше, тя твърдо вѣрваше въ това таинство, което трѣбваше да се свърши въ тая полунощъ; всецѣло бѣше погълната отъ това очакване. Минаваха минутитѣ . . . И ето надъ пещерата се яви леко, розово облаче, изъ което моментално почнаха да се сипятъ снопове ослѣпителна свѣтлина. Още минута и . . . покривътъ на пещерата почна да се рони. Гробътъ се отвори — и Възкрѣсналия се изправи предъ погледа на младата дѣвица.

— Учителю, мой драги, любими Учителю, мой Богъ!... — извика тя и въ неземнѣ възтрогъ падна до нозетѣ Му.

Съ отпусната на гърди побѣляла глава, потъналъ въ мрачна мисль, седѣше престарѣлиятъ първосвещеникъ Ананий. . . Дълбока скръбъ се очертаваше на покритото му съ бръчки лице: неговата Естиръ, любимото и скъпото му дете,

напустна го, презрѣ любовта му и отиде следъ Назорянина... Тя така ниско, така вѣроломно излъга довѣрието му и покри съ неизмиваемъ позоръ благородната му бѣла коса! А пъкъ бѣше време, не отдавна, когато тя така нежно милваше баща си и го прегръщаше. А сега, сега . . .

Горчиви ядливи сълзи тихо се търкалѣха при това възпоминание отъ старческитѣ му очи и мълчаливо падаха на разкошния му хитонъ.

Настана вече тъмна и дълбока нощъ. Всичко отихна, всичко се потопа въ спокоенъ и миренъ сънъ, а той още седѣше огриженъ, претоваренъ съ тежка мисль и дълго още скъпия образъ на безвъзвратно изгубеното му дете се мѣркаше предъ очитѣ му и много още глухитѣ му и сдържани хълцания нарушаваха нощната тишина . . .

Преведе Прот. Н. Станевъ.

Младъ Карданецъ.

Разпятие.

На кръста приковаха Христа
И съ глухъ ударъ въ земята го забиха;
А Исусовитѣ свети уста
Шепнѣха молитва, за тѣзъ що го убиха.

Огъ глухия удъръ на кръста светъ
Зинаха ужасно Спасителевитѣ рани;
Въ мигъ тъмнина припадна навредъ,
Изплашиха се жестокитѣ тирани.

А срѣдъ воинството юдейско тамъ
Правъ, треперящъ стотника бѣ
И неговитѣ думи огънь, пламъ,
Се разнесоха гръмко всжде:

„О чуй ти! израилеви народъ,
Какъв грѣхъ ние сторихме!
Прокляти ще сме изъ човѣшки родъ,
Защото Христа, Спасителя убихме“.

И падна той на земята безъ мощъ
Съсъ изпито и блѣдо лице,
А глухо ридание чуе се ошъ
Изъ кающе се клето сърдце....

Предъ плащаницата.

Когато страната постигне нѣкое нещастие — гладъ, моръ или война — всичко най-добро въ народа се пробужда, залавя се на работа: жертвуватъ се богатства: забравятъ се удобства и покой; предлагатъ се за общото дѣло сили, здраве, дори животъ. Заради страдалцитѣ, всички останали търпятъ студъ и гладъ; зеболѣватъ отъ разни болести, падатъ полумъртви, изморени отъ упоренъ трудъ. Всѣки съзнава, че не бива да се стои съ скръстени ръце. Страшно и осждително е да почивашъ подъ своята смоковница, когато подъ ударитѣ на болестята или глада гинатъ безпомощни братя. Но, колкото и голѣми да сж тия нещастия, — гладътъ, морътъ или войната — всичко това е зло мѣстно, народно, зло случайно, временно. Има друго зло — общочовѣшко, повсемѣстно — зло вѣковно. Това зло е духовниятъ гладъ: неуражай „на хора“, агонизиране на Божията правда всрѣдъ хората, пълното тържество на беззаконието.

Ние обикновено сме твърде късогледни — не виждаме по-далечъ отъ носа си. Нравственото чуте у насъ е слабо развито. Ние се пробуждаме отъ нравствената си апатия само тогава, когато вече твърде силно разтърсятъ нервитѣ ни, когато нѣщо ни порази съ своята неочакваностъ. Ето защо ние сме тъй слабо отзив-

чиви къмъ нравственото зло — това вѣчно и повсемѣстно зло — и дори съвсемъ го премѣлчаваме. А всѣщностъ тъкмо въ нравственото зло, въ отсъствието у живота висшитѣ начала на любовта и възвишената правда лежи основата на всѣко бедствие. Исусъ Христосъ изцѣри разслабления и го изпрати съ напѣтственитѣ думи: „Иди и не грѣши вече“. Вникнете добре въ тия думи и ще разберете, че основната причина на това даже чисто физическо бедствие, както и на връхлетѣлия народа гладъ, почива нетолкова на изчерпване жизненитѣ сокове въ почвата, отколкото въ пресъхването на живата братска любовъ въ сърдцата ни, въ това, че у насъ е замръла евангелската грижа за помалкия братъ, за тъмния, непросвѣтенъ народъ.

До болка тжжно-убедително доказателство за страшната сила на вѣковната нравствена зараза служи този поруганъ, оплютъ ликъ на образения предъ насъ Голготски Страдалецъ. Само еднажъ, откакто свѣтътъ се помни, Богъ напълно се сближи съ хората, всичката Негова Правда и Благостъ се въплотиха на земята и ето — хората се поругаха надъ тази Правда, оплюха, разпѣнаха я.

Ето — въ борба съ тази зараза, въ борба упорита, безпощадна, като въ борба съ най-голѣмото зло въ-

ковно, подканва ни и Христосъ. И Самъ Той изцѣло се отдаде на тази борба. Вижте само каква самоотвержена работа има—за доброто на хората — въ всѣки день и часъ отъ живота Му. Нощемъ ли при Него идва Никодимъ, отъ страхъ и срамъ предъ хората, Исусъ радостно жертвува за него и нощната си почивка, следъ като цѣлъ день е проповѣдвалъ на народа по Иерусалимскитѣ стѣнги и улици. Край кладенеца ли присѣдне Той за къса почивка, изморенъ и жаденъ, неприветливата жена-самарянка намира въ Него човѣка, Който много повече желае спасението на душата ѝ, отколкото оживителната вода, която може да получи отъ нея, безъ да се гледа на убийствената жеганаоколо и голѣмата жажда, която Го мъчи. Съ смъртъта ли се бори Той въ Гетсиманската градина, думитѣ на неговитѣ ученици Му сж все тъй скъпи, както и по-рано. На кръста ли виси Той съ изранено отъ търни чело и прободено ребро, засъхналитѣ Му побледнѣли устни все още могатъ да промълвятъ дълбокопрочувственитѣ думи на утѣха къмъ разбойника, който наредъ съ Него въ разкаяние завършва нещастния си животъ.

И за всичко това Исусъ не чака награда, не търси похвала. Предъ Него винаги е била Голгота — Той винаги е знаелъ какво Го очаква. Озвѣрената тѣла ще пребие ржцетѣ Му, съ които Той хранѣше гладнитѣ, ще оплюе устата, които толкова любов и утѣха сж ѝ вѣщали. Той привдигна отъ гроба сина на Наинската вдовица, възкреси дъщерята на Иаира и, въ отплата за това, народътъ ще Го прати на кръстна смъртъ, ще вика: „Разпни Го! Разпни Го!... Пусни разбойника Варава, а Исуса разпни!“

Той знаеше всичко това, предвиждаше го и все пакъ говорѣше: „Азъ трѣбва да върша дѣлото на Изпра-

тилия ме!“ Каквото и да Ме чака, все пакъ не бива да се стои съ скръстени ржце. Срамота е да гледашъ своето добро, когато далечъ наоколо свирепствува ужасната епидемия на злото и неправдата, когато бушуващитѣ вълни на насилие, безправие, на кушунствена гавра съ истината и доброто заплашватъ да заляятъ всичко добро, честно и свето у хората. Трѣбва да се върши дѣлото на Изпратилия ни. И Той тъкмо това и дѣло вършеше — вършеше го презъ цѣлия Си животъ, вършеше го на кръста, а върши го и въ гроба Си. Съ своя смъртнопокоентъ, измжченъ ликъ отъ безмълвна плащаница Той властно ни говори:

„Вие обкржжихте гроба Ми, за да се поклоните предъ Моитѣ страдания, да цѣлунете израненото ми отъ търни чело. Азъ ви казвамъ: „Синътъ човѣшки дойде не да Му служатъ, а Той да служи на другитѣ“ (Мат. 20 : 28). Идете и вие служете на другитѣ. Запазете цѣлувкитѣ и любовта си за живитѣ страдалци въ свѣта; сменяйте търненитѣ вѣнци отъ главитѣ на гоненитѣ за правдата всрѣдъ васъ, сменяйте истината отъ кръста. Запечатвайте Моя ликъ не върху хладното мъртво платно на плащаницата, а въ жива душа, въ пламено сърдце — носете на хората Моя образъ и Моята правда. И нека ви гонятъ за това, нека дори ви разпнатъ за него. Въ името на народно бедствие вие забравете своето добро — забравете себе си и въ минути на общочовѣшка беда. Ако трѣбва да умрете за правдата — умрете, но знайте, че правдата не умира. Тя ще срути всички прегради, ще счупи всички печати и ще излезе изъ гроба. Правдата е жива, вѣчно жива. И само съ правдата хората биватъ живи, и само съ нея животътъ е красивъ.“

Живѣйте съ тази правда и умрете за нея, ако това бжде необходимо!

Преводъ на Рад. Льваковъ.

Спасъ Любеновъ.

Блуденъ синъ.

1. Покаяние.

Днесъ е топълъ пролѣтенъ день. Широкиѣ джбове хвърлятъ меки сѣнки върху сочната земя. Южниятъ вѣтръ догони бѣлитъ щъркели, а нетърпеливитъ косове като черни гроздови увиснаха по телеграфнитъ жици. Въ златни пролѣтни люлки се люлѣятъ надъ полето пойнитъ небесни птици. . . .

— Спомняшъ ли си?

Колко сж горчиви желѣдитъ . . . Толкова пжти духа пролѣтниятъ вѣтръ, — много пжти идваха щъркелитъ и лестоичкиѣ и днесъ меки пролѣтни вълни галятъ кждрицитъ ми, — но, Господи, на душата ми е така тежко и скръбно! Сѣдя подъ широкия джбъ и гледамъ изъ свѣтлото поле. . . Ето тамъ, задъ хубавитъ сини планини съ кржгли, бѣли облачни шапчици, е моя роденъ край. Ето голѣмия бащинъ дворъ, ето високата бѣла кжща, ето кждравитъ овце. Тамъ сж и моитъ братя и сестри, тамъ сж моитъ

родители, за които всѣка вечеръ плача подъ стария джбъ. Гължбитъ на щастието простиратъ топли, бѣли криле надъ родния бащинъ дворъ. Ето тамъ, на края на селото, между високитъ тополи е малката бѣла църквица.

— Спомняшъ ли си?

. . . Колко пжти ние, весели, безгрижни деца сме тичали изъ широкитъ слънчеви полета, кжсали сме цвѣта и съ тихъ молитвенъ вѣсторгъ сме кичили образа на Спасителя въ тая църквица.

Нали?

Ето добритъ бабички ни хващатъ за ржце, купуватъ ни великденски свещи и ни повеждатъ изъ пжтя. А камбанитъ тържествено звѣнятъ още отъ тъмни зори. . . .

— Върни се. Азъ съмъ извора, отъ който всѣки трѣбва да пие. . . .

Познавамъ Го. Това е Оня, Чието име е любовъ. . . .

Толкова пжти духа пролѣтниятъ вѣтръ, — много пжти

идваха щъркелитѣ и лестовици-тѣ, а на душата ми е все така скръбно и тежко... Зная: азъ забравихъ бѣлата църквица, дето предъ Спасителевия образъ душата ми намираше успокоение, азъ изгубихъ живителното изворче, азъ огорчихъ родителскитѣ сърца.

— Господи, прости ме, днесъ азъ се връщамъ.

2. Село.

Хубавото, тихо селце, заляно съ меката свѣтлина на пролѣтното слънце. Кжщичкитѣ сж накацали като бѣли птици по високия свѣтълъ хълмъ. Щъркелитѣ размахватъ широки криле надъ синитѣ църковни кубета, а камбаната все така тихо звъни. Нѣкаква тържественостъ лѣха отъ всѣко дърво, отъ всѣки камъкъ. Колко ми е леко и радостно!

— Бабо, искамъ и азъ да дойда съ тебе... Купи ми свещъ. Хвани ме за ржка. Така. Както нѣкога. Колко сж ми мили тия добри бабички! Обичамъ куция клисаръ, обичамъ да ми замирише на тамиянъ.

— Господи Иисусе Христе, азъ се върнахъ. Познахъ жаждата въ широкитѣ, безводни пустини, дето злитѣ демони на изкушението, вмѣсто вода, поднасятъ отровни напитки. Познахъ голѣмата скръбъ и днесъ се връщамъ къмъ студеното, живително изворче, което си Ти, мой Спасителю. Дойдохъ, за да не тѣ напусна никога, никога. Днесъ сѣдамъ въ слънчевата градинка и разварямъ голѣмата книга на живота. Колко е хубаво! Пролѣтниятъ вѣтъръ свири изъ полето, небеснитѣ птици кацатъ надъ

мене и сѣкашъ и тѣ слушатъ какво чета...

— Азъ съмъ истинния изворъ. И който пие отъ тоя изворъ, никога нѣма да ожаднѣе...

Като гроздъ е натежало сърдцето ми отъ любовъ.

Колко много обичамъ хората!...

— Господи, запази ме!...

3. Молитва.

Нощесъ, когато вѣтърътъ заудря по кепенцитѣ, азъ ще притворя малката вратичка ще запаля кандилцето предъ старата икона и на колѣне ще се моля...

Господи, къмъ Тебе днесъ издигамъ ржце. Чуй моитѣ малки молитвени пѣснички, бликащи като горски поточета изъ сърдцето ми. Азъ чувствавамъ колко много е тежъкъ грѣха, който легна на душата ми. Къмъ Тебе, мой Спасителю, въ тоя скръбенъ часъ дигамъ насълззали очи. За Твоя благъ и тихъ погледъ разварямъ сърдцето си, та топли слънчеви лжчи да засияятъ въ душата ми. Сложи топла дланъ на сърдечнитѣ ми рани. Нека падне предъ очитѣ ми бѣло сияние, та да освѣти пжтя ми. Азъ съмъ тѣй малъкъ и слабъ и много се боя. Защото въ тая студена черна нощъ по всички незнайни кръстопжтища стоятъ злитѣ демони и подмамватъ. Запали, Господи, кандилцата съ елея на Твоята любовъ, та да трепнатъ като Витлиемски звезди надъ пжтя ми и да видя чернитѣ рога и козитѣ крака на злитѣ демони по незнайнитѣ кръстопжтища. Боже, помогни ми, защото азъ съмъ тѣй] слабъ и срд-

цето ми се свива отъ страхъ въ тая студена тъмна нощъ. Господи, нека бѣло сияние обвие кждравата ми детска глава, та да видя широкия бѣлъ пжтъ който извежда въ страната на вѣчното блаженство. И тогава става чудото: вѣтърътъ ми нашепва колко много злощастни хора има на тоя свѣтъ. Сърдцето ми като сочна пита

се налива съ меда на любовта. Христосъ застава предъ мене съ свѣтълъ ореолъ на главата и слага топла дланъ върху нараненото ми сърдце.

И дочувамъ:

— Заблуденъ бѣше, — върна се. Стани, тръгни следъ Мене и отново обичай братята си.

— Господи, азъ дойдохъ. Запази ме...

† Дѣдо Пахомий.

Иеромонахъ Пахомий.

На 22 срещу 23 т. г., въ 10 часа презъ нощта, предаде Богу духъ свещенослужащиятъ при църквата на братството „Бѣлъ-Кръстъ“ въ Курилския манастиръ Иеромонахъ Пахомий Димитровъ.

Смъртта ненадейно грабна неуморимиятъ старецъ. По-

падналъ и той въ числото на болнитѣ отъ явилата се болестъ — енфлуенция, той лежа близо месецъ. Никой не вѣрваше, че смъртта съ бързи крачки върви следъ него, за да го грабне и отведе въ вѣчността. Самиятъ той не мислѣше, че е близо часътъ когато неговитѣ уста ще престанатъ да шепнатъ и възнасятъ горещи молитви къмъ Всевишния, че е близо часътъ, когато ще се раздѣли съ своитѣ духовни чеда, при които прекарва последнитѣ си дни отъ живота и които непростанно поучава въ страхъ Божи. Но неумолимата смъртъ се наложи и отнесе добрия братственъ чредникъ Иеромонаха Пахомий.

Нѣколко дни преди да почине, о. Пахомий бѣше на оздравяне отъ енфлуенцията. Всички се радвахме, па и той самия сияеше отъ радостъ, че ще може пакъ да идва въ църква и заедно съ насъ Богу да се моли. Въ самия день на смъртта той биде въ църква и започна утринното богослужение. Почувствува се обаче зле, не можа да довърши служ-

бата и се прибра въ стаята си. Цѣлия день прекара на легло. Всички желяхме да му услужимъ съ нѣщо. Той се чувствуваше бодъръ духомъ, когато го утешавахме презъ деня, че той пакъ ще оздравѣе, че лошо му е станало отъ слабостъ и пр. Но все пакъ, отъ време на време той изтрѣгваше изъ гърди тежки въздишки, като казваше: „Ехъ, чеда, азъ искамъ още малко да поживѣя, за да видя Братството въ пълния му разцвѣтъ. Но може би волята Господня е да замина отъ тукъ, и азъ, мили чеда, трѣбва да се покура ней“. Въ сѣщия день той извика о. арх. Абаджиевъ отъ София, за да го изповѣда. О. архимандритъ споходи дѣдо Пахомия, окуражи го, че ще оздравѣе, че тѣзи болки, които чувствуваше въ гърдитѣ сж отъ простуда и пр. Наскоро, обаче, нови припадѣци се явиха. Студенъ потъ изби стареца. Той почна силно да повръща. Прегърнатъ отъ о. архимандрита, подкрепяванъ отъ сестритѣ монахини, десетъ отъ които бѣха дошли въ стаята на стареца, той се борѣше съ своитѣ болки, като ту лѣгаше, ту ставаше седналъ, ту се оплакваше отъ болки въ гърдитѣ и пр. Взетитѣ мѣрки: валериянъ, топли тухли, синапъ и пр. едвамъ укротиха малко страданията.

„Старче, нѣма да умрешъ, — му каза о. архимандрита, — гледай само колко сестри тука те пазятъ. Нѣма да те дадатъ на смъртъта. Ти ще оздравѣешъ. Таманъ се готвѣха сестритѣ да ти искатъ малко пари въ заемъ, за да посрещнатъ нѣкои свои задължения, а пъкъ ти вижъ какво приказвашъ!“ О.

Пахомий отговори съ тихъ и спокоенъ гласъ, както обикновено той си приказваше: „Ехъ сине, не зная, но ако Богъ е казалъ... едри сълзи закапаха отъ неговитѣ старчески очи... ако Богъ е казалъ, да се раздѣля съ Васъ, азъ искамъ да Ви услужа. Ако умра, ето ключоветѣ сж подъ главата ми, вземете ги, отворете сандѣка и тамъ ще намѣрите малко пари, вземете ги за Братството въ помощъ отъ мене за печатницата“. Избърса той сълзитѣ си и продължи, обръщайки се къмъ с. Ю., на която и по-рано поржчвалъ: — „съ които дрехи казахъ да ме облечете, съ тѣхъ да ме облечете, було, мантия, кръстъ да ми сложите, а пишкиритѣ, които ще намѣрите въ сандѣка, ще раздадете на свещеницитѣ и сестритѣ“.

Тухлитѣ непрестанно се смѣняваха и живо се бдѣше надъ стареца. Той се почувствува по-добре и почна да се унася въ сънъ... Следъ половина часъ отново конвулсии, отново често дишане... Всички се втренчихме въ стареца и съ трепетъ очаквахме, какво ще стане. О. архимандритъ провѣри пулса и плахо, и тихо каза: „едвамъ се усеца“. Съ затаенъ дѣхъ, изплашени всички, тихичко почнахме да шепнемъ молитва и да призоваваме Божията помощъ. Но Богъ решилъ вече да прибере при Себе Си добрия о. Пахомий. Следъ минута, старецътъ, 2—3 пжти силно изхълца и предаде Богу духъ.

Така той затвори очи за винаги, неочаквано се прости съ всичко земно и суетно, безъ да дочака изминаването на зимата и идването на пролѣтъ—

та, замина за тамъ, кждето нѣма студъ и гладъ, кждето нѣма ламтежъ за земни блага, а кждето величието Божие запълня човѣшката душа и я насища съ всички блага.

Старецътъ биде облеченъ съ исканитѣ отъ него дрехи, приготвенъ като мъртвецъ и отнесенъ въ църква.

При участието на сестритѣ извърши се заупокойна молитва. Въ сандѣка му се намѣриха 17,000 лв. книжни и 20 нап. звонкови, които се предадоха на брат. касиерка. На втория день къмъ 11¹/₂ часа сутринъта при участието на 4 свещеници, погребението на покойника се извърши отъ о. архимандрита. Гробътъ на стареца е недалечъ отъ монастирскитѣ огради: въ монастирскитѣ гробища. . . Често, често сутринъ, вечеръ ще видишъ по нѣколко сестри съ свещи и кадилница въ ржка да отиватъ на гроба на своя любимъ чредникъ, а понѣкога и слушахъ мелодични женски гласове да пѣятъ заупокойнитѣ пѣсни. Така сестритѣ отдаватъ своята данъ на дѣдо Пахомий. Вѣчна му паметъ.

Покойниятъ Иеромонахъ Пахомий е родомъ отъ гр. Котелъ. Възпитанъ въ християнски духъ отъ своитѣ благ. родители, той още отъ ранна възраст постъпва послушникъ въ Преображенския м-ръ — Търновско. Предалъ се всецѣло да служи Христу, той се отличавалъ съ особена ревностъ въ своя животъ. Подкрепенъ отъ благодатъта Божия, която усилила желанието му по-скоро да стане монахъ, той, макаръ още младъ, приема тежкото иго Христово, става монахъ и понася тежкия

кръстъ Христовъ. Присърдце ималъ той интереситѣ на монастиря, за която ревностъ скоро билъ назначенъ неговъ икономъ, която длъжностъ той дълги години упражнявалъ. Презъ неговото икономство, по негова инициатива, се направили нѣколко монастирски мелници, които и днесъ играятъ главна роль въ материалния животъ на Преобр. м-ръ, а сжщо така и монастирското грамадно здание въ Търново.

Неговата жива дейностъ, точностъ и акуратностъ въ изпълнение на своитѣ обязанности обрѣща вниманието на св. Търновска митрополия, и той билъ произведенъ, съгласно Синодното писмо отъ 27 мартъ 1902 год. подъ № 2731 въ иеромонашески санъ. Ржкоположението му станало на 3 априлъ 1902 год. въ храма „Рож. Пр. Богородици“, въ Търново въ четецъ, иподяконъ и дияконъ, а на 4 априлъ за иеромонахъ. Едновременно съ това бива назначенъ за игуменъ на съседната св. обитель „св. Троица“. После билъ назначенъ игуменъ на Бачковския м-ръ. Тукъ стоялъ само нѣколко месеца и напусналъ м-ря поради недоразумения, възникнали между него и селянитѣ отъ съседнитѣ села, които се опитали да нарушаватъ монастирскитѣ права и да се мѣсятъ въ работитѣ на манастира. Отъ силни душевни вълнения той се поболѣлъ и билъ принуденъ да моли Св. Синодъ да го освободи и назначи другаде. Отъ тукъ той заминалъ за Арбанашкия дев. м-ръ, гдето дълги години билъ чредникъ и изповѣдникъ. Следъ като билъ освободенъ съ писмо № 5729 отъ 11 септемврий

1922 год. отъ Арбанашкия манастиръ, той заминалъ за гр. Русе, а отъ тамъ за Лопушанския манастиръ, откъдето следъ 5 месеци се прибралъ въ Троянския манастиръ, за да прекара старинитѣ си на спокойствие. Братството ни наскоро остана безъ свещеникъ и бѣше принудено да се обърне къмъ Св. Синодъ съ молба да назначи благочестивъ старецъ иеромонахъ за чредникъ при монаст. ни църква. За такъвъ Св. Синодъ назначи добрия о. Пахомий. Преди 2 години, тъй се настани въ Братството ни.

Ревностно о. Пахомий изпълняваше службата си. Присърдце имаше монашескитѣ си обети и неговитѣ дѣла бѣха живъ примѣръ. Не забравяйки думитѣ на Спасителя: „Ако вие Ме изповѣдате предъ човѣцитѣ и Азъ ще ви изповѣдамъ предъ Моя небесенъ Отецъ“, той винаги поучаваше всички съ благостъ и кротостъ: ту говорѣше за живота на Спасителя, ту разкриваше неговитѣ притчи, ту разказваше нѣщо изъ живота на Божиитѣ угодници, изъ Св. Предание и пр. А каква бѣше неговата душевна радостъ, когато идваха гости въ манастиря отъ по нѣколко села. Той сияеше отъ радостъ, че на другия день въ църква следъ божествена питургия ще може и тѣмъ да каже нѣколко поучителни думи. Той говорѣше малко, но отъ сърдце и често пжти съ сълзи на очи. Поучаваше хората често да ходятъ въ църква, уподобяваше тѣхното многобройно групово идване въ манастиря (на поклонение и църкуване) на ония ревностни тѣлпи народъ, които следвали Христа и жад-

но поглѣждали Неговитѣ думи.

О. Пахомий обичаше физическата работа. Презъ деня тя бѣше негово любимо занятие, придържайки се о думитѣ на ап. Павла: „който не работи, не трѣбва да яде“. Всичко идваше отржки на о. Пахомия. По всѣка домашна работа той бѣ вещь и бѣше се снабдилъ съ сечива за нея. Често го срещашъ изъ двора съ тесла въ ржка да поправя нѣкоя вещь. Счупи ли се нѣкой прозорецъ, дѣдо Пахомий ще го направи, съ елмазъ джама ще изрѣже и ще го постави. Разшише ли се сандала или обувката на нѣкоя сестра, или има нужда отъ подметка, дѣдо Пахомий и това ще стори. Другъ пжтъ ще го видишъ седналъ на стола да шие съ шевната си машина, да крои и поправя своитѣ дрехи или монастирски одежди. Понѣкога запояваше съкапай нѣкой сждъ, а твърде често съкукитѣ плетѣше чорапи. Самъ плетѣше своитѣ чорапи, самъ шиеше расата си и други дрехи, книги подвързваше и пр. Добъръ домакинъ бѣше той, примѣръ за сестритѣ. Но той бѣше и твърде опитенъ въ живота и можеше и най убития и сломенъ духомъ да ободри и насърдчи. Мило бѣше на сестритѣ да отидатъ въ стаята на дѣдо Пахомия, да изкажатъ мжката си, за да получатъ балсамъ за наболѣлото си сърдце, да се окуражатъ и ободрятъ. Въ лицето на о. Пахомия братството ни изгуби единъ добъръ чредникъ и единъ добъръ съветникъ въ Христовия пжтъ. Голѣма е моралната загуба за братството съ смъртта на о. Пахомия. Никога, никога нѣма да забравимъ добритѣ спомени за него.

Монахиня Павла.

Кръстътъ Господень.

Необична и чудна е историята на св. Кръстъ. Орждие за наказание на престъпници и самъ безчестно орждие, той става предметъ на поклонение!... На кръстъ по-рано разпъвали хора, долни и презрени, хора обвинени въ убийства, грабежи и за престъпления противъ господари. Самото име на кръста привеждало всички въ ужасъ и у всички възбуждало отвращение. Следъ като, обаче, билъ разпнатъ на него Христосъ и се принесълъ за насъ въ изкупителна жертва кръстътъ вече става не орждие за наказание и проклятие, а орждие за благословение и спасение. Той е сила наша, честь и похвала. Той е за ангелитъ слава, на царетъ сила, за вѣрнитъ утвърждение и за демонитъ язва. Той е постоянния нашъ спътникъ отъ люлката до гроба, и всѣкогашенъ нашъ предметъ за поклонение и избавяне отъ враговетъ. Такъвъ трѣбва да бжде кръстътъ за всички въ свѣта християни. Обаче, така не било. Както самъ Спасителътъ, така и кръста Му послужили за мнозина не толкова за издигане, колкото за падение.

Учението за разпнатия Спасителъ за иудеитъ послужило не за спасение, а за съблазнь. Много пророчества имало за Месия, за Негова животъ, страдания, смъртъ и възкръсение; но тѣзи пророчества останали непонятни за Иудеитъ. Привикнали къмъ чувствени блага, тѣ почнали отъ обещания Месия да чакатъ царъ завоевателъ, който да имъ покори различни народи и имъ достави земно благоденствие. Но ето на земята се явява Христосъ. Той имъ проповѣдва учение не за земно богатство, не за земно щастие и блаженство, а за блаженство небесно и средства за него. Той възхваля не гордостта и земната сла-

ва, а смирието и съкрушението, не придобиване свѣтски блага, а самоотверженостъ и отричане. Отъ Него се ублажаватъ смиренитъ по духъ, плачущитъ, кроткитъ, гладнитъ и жаднитъ, гоненитъ, трудящитъ се и обременитъ. Такъвъ ли Месия очаквали гордитъ и надменни по своето произхождение иудеи? И затова не честь и слава получилъ отъ тѣхъ Иисусъ Христосъ, а порицание, укори и преследвания. Той, като учителъ на истината, говорилъ за Своето равенство съ Бога Отца, а тѣ Го изобличавали като богохулникъ. Той предсказалъ за сѣдбата на градъ Иерусалимъ и за смъртта на Своето тѣло, а затова почнали да Го считатъ за врагъ на Иудейския народъ и Иерусалимския храмъ. Той изобличавалъ пороцитъ и предразсѣдитъ иудейски, а тѣ го наричали възмутителъ на обществения порядъкъ. Его защо Иудеитъ повдигнали противъ Него гонения, предали Го на сѣдъ и най-после Го осѣдили на кръстна смъртъ. После това могли ли тѣ да мислятъ, че разпнатия и погребения Спасителъ билъ за тѣхъ царъ и избавителъ отъ римското робство? Можаха ли тѣ да се надяватъ, щото Той, умрѣлия на грозна смъртъ, да имъ възвърне първата сила, властъ и могъщество? Напротивъ, самото орждие—кръста, на който Той билъ разпнатъ, било всѣкогашна причина за подигравка надъ Иисуса. Както се подигравали Иудеитъ надъ Спасителя предъ Неговата кръстна смъртъ, така се подигравали тѣ и сега надъ Спасителния кръстъ. Господъ ослѣпилъ очитъ имъ и окаменилъ сърдцата имъ и тѣ не чувствували своето ослѣпление и не се обръщали къмъ разпятия Христа.

Непонятно оставало словото за следвания. Основателят на тази кръста и на езичниците. Тъй виждали, че вънкашната и вътрешна човешка природа не сж въ такова състояние, въ каквото трѣбвало да бждатъ. Като нѣмали откровения, езичниците търсили възвръщанието на златния вѣкъ, когато да се напълни земята съ щастие и изобилие. За възстановление на първия порядък и блаженство, споредъ тѣхното понятие, трѣбвало да се яви отъ небето необикновенъ човѣкъ съ особенъ умъ и сила. А въ лицето на Спасителя какво виждали? — Учителъ на бедностъ, смирение, търпение и самоотвержение, — нѣща, които не могли да съответствуватъ на тѣхнитъ чувствени понятия и да удовлетворятъ тѣхното желание. Самитъ догмати на вѣрата и тайнствата съ тѣхнитъ духовни блага неможели да бждатъ разбрани отъ естественитъ хора, които се ограничавали само въ едни земни предмети. Освенъ това, и самия Учителъ се подхвърлилъ на преследвание и се предалъ на кръстна смъртъ. Могатъ ли езичниците да възложатъ надеждата си на такъвъ поруганъ учителъ? Каква полза може да имъ обещае кръстътъ, на който билъ разпнатъ Спасителятъ? Не лишения, а печалби и удоволствия очаквали отъ основателя на новата религия. Невъзможно било езичниците, безъ озарение отгоре, да считатъ проповѣдниците на кръста за умни. Между кръстното учение и язичниците нѣмало нищо общо. Кое то желаяли последнитъ, това отхвърляли проповѣдниците на кръста. Въ което единитъ намирали единствени блага, това другитъ считали за зло. При такава противоположностъ на християнското и язическо учение, проповѣдниците на Христовата вѣра не могли да останатъ въ безопасностъ и самата християнска вѣра скоро станала предметъ на гонения и пре-

следвания. Основателятъ на тази вѣра предрекълъ за това, че той не миръ принесълъ на земята, а мечъ (Мат. 10; 34). Всичко се въоръжило противъ Христа и Неговото небесно учение. Обаче нищо не могло да надделее надъ Христовата вѣра. Тази вражда се продължавала и продължава, но безъ успѣхъ за иудеитъ и язичниците. Господъ, макаръ и долготърпеливъ, по Своето правосъдие, нѣма да допусне за всѣкога да се подиграватъ съ основаната отъ Него вѣра и надъ спасителния Му кръстъ. Той не единъ път е наказвалъ богоухулниците и съ Своитъ наказания ги повиквалъ къмъ обръщение и вразумление...

За враговетъ на Хр. учение кръстътъ е служилъ не само за съблазнь, но и за погибель. Напротивъ за насъ християнитъ той всѣкога е служилъ за спасение. За колко време благоразумния разбойникъ се спасилъ при подножието на кръста? Кой, като мисли за невинния Страдалецъ на кръста, нѣма да си спомни за своитъ грѣхове? Кой нѣма да получи утешение въ своитъ скърби и страдания предъ кръста на Господа, Който взелъ на Себе си всички наши грѣхове и болки! Кръста въодушевявалъ християнитъ въ време на бившето гонение. Той предавалъ сила и крепостъ на мчениците за пренасяне на всички изтезания, на които ги подхвърляли. И наистина, не силата ли Божия е разрушила всички козни на враговетъ срещу кръста Господень? Не тя ли е победила всички усилия на иудеи и язичници за отслабване и съкрушение на християнската вѣра? Неможе и да се мисли, че малкото Христово стадо само по себе си е могло да се разпространи и да преодолѣе всички препятствия. Силата на кръста Христовъ пребжда не само въ обществата, но и въ християнскитъ държави. Отъ като християнската религия станала го-

сподствуваща, Христовият кръст станал първо украшение на царския вѣнецъ. Подъ това небесно знамение била одържана отъ царь Константина първата християнска победа. Кръстътъ се явилъ непобедимъ и въ много войни на християнитѣ съ язичниците. Предъ него се

поклонили всички диви народи. Трудно е да се изчислятъ всички победи, одържани съ силата на кръста надъ вѣрващитѣ. Самото разпространение на християнската вѣра по всичкитѣ части на свѣта се дължи на силата на кръста.

Преве лъ *свещ. Ив. Паликовъ.*

Братство „Бѣлъ Кръстъ“.

Следъ 3 годишно игуменствуване, по болезнени причини, монахиня Людмила си подаде оставката отъ игуменството. Св. Синодъ уважи молбата ѝ и прие оставката ѝ. Въ свръзка съ това братствениятъ съборъ съ писмо № 30 отъ 27 II. 1927 год. помоли Св. Синодъ за въ бъдеще игуменията — началница да се избира за три години, безъ право следващия мандатъ да бъде преизбрана, освенъ следъ предварително разрешение на Св. Синодъ по ходатайство на монастирския съборъ. Св. Синодъ уважи молбата на братството, и на 27 т. г., кръстопоклонна недѣля, стана избора на новата игумения — началница. Той стана така:

За успѣха на Братството бѣше нареденъ тридневенъ постъ и молитва. Сутринтъ на кръстопоклонната недѣля следъ Св. Литургия и молебень въ църква, на поставени две столчета предъ Христовата и Богородична икони, сестритѣ, една следъ друга, коленичиха предъ Св. Образи, и по съвестъ написваха въ своята бюлетина името на достойбираемата сестра. Гласуваха 10 монахини. Следъ преброяване на гласоветѣ, оказа се,

че Монахиня Макрина получи деветъ гласа. Отъ което следва, че е избрана за майка игумения-началница на Братството Монахиня Макрина. Изпѣ се многолѣтствие за братството и новоизбраната игумения — началница.

Амма игумения-началница монахиня Макрина.

Игуменията на братството е негова *майка*. По другитѣ ж. монастири у насъ, сестритѣ се обръщатъ къмъ игуменията си съ думата „г-жо игуменио“. Въ брат. „Бѣлъ Кръстъ“, по подражание на древнитѣ монастири, кждето игуменията се наричала „амма“ (майка), сестритѣ се обръщатъ съ думата: *майко*.

Майка игумения Макрина е родомъ отъ с. Стражица, Търновско. Тя е на 22 години. Възпитана още отъ дете въ религиозенъ духъ, на 13 годишна възраст постѣпва въ единъ отъ Търновскитѣ монастири за послушница. Нейната душа, обаче, жадувала за по-голѣма култура и образование. Щомъ се научава за основаването на „Бѣлия Кръстъ“, за неговитѣ широки цели и задачи, тя побързва да постѣпи въ него за

ученичка. По тоя начинъ тя е една отъ първитѣ му ученички. Въ продължение на 4 годишното си стоене тукъ, тя завърши съ успѣхъ четиригодишнитѣ курсове, като се отличавааше съ своето примѣрно поведение, отличенъ успѣхъ

Нейния благъ и тихъ характеръ и спечели любовта на сестритѣ. Ето защо, макаръ и съвършено млада, единодушно тѣ я избраха за своя духовна ръководителка и началница.

Трудна е нейната задача, но съ своята силна вѣра и бла-

Майка Игумения—Началница монахиня Макрина.

и духовностъ. Преди три години тя прие монашество и по редъ е втота монахиня на братството. Владѣе добре църковния редъ и пѣние.

гостъ сестритѣ се надѣватъ, че тя ще успѣе да я изпълни, като за винаги си остане мила и скъпа за тѣхъ.

Монахиня Павла.

Изъ живота на велики жени християнки

Христовата невеста.

Въ края на първия вѣкъ следъ Христа въ гр. Магедонъ (въ Македония) на градоначалника Ликиния се родила дъщеря, която нарекли Пенелопия. Когато Пенелопия поотраснала и съ своя характеръ и красота радвала всички околни, Ликиний се уплашилъ, да не би близостта на шумния градъ зле да се отрази на неговата дъщеря и решилъ да я възпита далечъ отъ свѣта. Построилъ той разкошенъ дворецъ и въ него помѣстилъ дъщеря си съ тринадесетъ избрани нейни вѣрстници. За тѣхна възпитателка била опредѣлена една възрастна жена на име Кария, а обучаването имъ на наука било възложено на умния и честенъ старецъ Апелиана.

Апелианъ билъ таенъ привѣрженикъ на Христа. Като нѣмалъ възможность явно да учи своите ученички на истинитѣ Христови, той се старалъ да привие у тѣхъ Християнскитѣ добродетели като нищо не имъ говори за Христа. „После, когато тѣзи добродетели проникнатъ въ тѣхната плътъ и кръвъ, — казвалъ той, — Богъ ще ми помогне да имъ окрия това, което сега азъ крия, и тогава то нѣма да ги изплаши.

Времето тече, Пенелопия била вече на възраст и родителитѣ й намислили да я омжжатъ, но въ това време се случило сѣбитие, което изведнажъ разрушило всички

предположения и намѣрения на Ликиния и неговата жена. Веднажъ Пенелопия седѣла въ една отъ стаятъ на своя дворецъ и слушала наставленията на Кария. Неочаквано въ отворения прозорецъ влѣзълъ гълъбъ съ маслиново клонче, поставилъ го на масата и отлетѣлъ. Следъ него влѣзълъ орелъ съ вѣнецъ отъ разни цвѣта и, гледайки очудената девица, сложилъ вѣнеца редомъ съ маслиновото клонче. Най-после влѣзла врана и оставила на масата една малка змия.

Изплашена и изумена, Пенелопия се обърнала къмъ Апелиана, за да ѝ разясни станалото. Тогава старецътъ почувствувалъ, че е настанала минутата да открие на Пенелопия онова, което по-рано той считалъ за нужно да скрива. „Послушай ме, девице, — казалъ той, — азъ ще ти обясня станалото. Гълъбътъ означаваше твоята кротость и цѣломудрие; маслиненото клонче — благодатта Божия, която ще ти се даде при кръщението. Орелътъ означаваше, че ти ще бѣдешъ победителка надъ страститѣ, а вѣнецътъ отъ цвѣтата означаваше наградата, която ти ще получишъ отъ Бога за своите подвизи. Враната съ змията означаваше врага — дявола, който ще иска да ти нанесе скръбъ и люто страдание. Знай, че царътъ на небето и земята иска да те оброчи за

Своя невѣста и ти си длъжна да претърпишъ за Него много страдания.

Следъ това Апелианъ започналъ да говори на своята възпитаница за вѣчния Богъ, за Христа, за Неговитъ страдания, за Неговото учение и... И колкото повече Той говорилъ, толкова сърцето на Пенелопия се увеличало отъ новото учение: семената на това учение отдавна били вложени въ отзивчивата душа на девицата и въ нея родили богати плодове.

Следъ нѣколко време въ двореца дошли родителитъ на Пенелопия и й съобщили намѣрението си да я омжжатъ. Пенелопия поискала да й дадатъ една недѣля време за размисление и когато тѣ се отстранили, тя решила да изпита, коя религия е истинска. Въ дворецътъ имало идоли. Като се доближила до тѣхъ, девицата казала: „Ако сте богове, чуйте ме: ето моя баща иска да ме омжжи. Да изпълня ли неговото желание или не? — Истуканитъ мълчали. Съ презрение Пенелопия се отвърнала отъ тѣхъ, обърнала се къмъ изтокъ, погледнала на небето съ своитъ чисти очи и извикала: „Ако си истински Богъ Ти, когото Галилеянитъ изповѣдатъ, моля те, — настави и научи ме, какво да правя“.

Настѣпила вечеръ, и ето предъ сънъ въ дремка девицата видѣла ангелъ, който й известилъ, че на другия день при нея ще дойде челоуѣкъ и ще я научи на всичко за което й говорилъ Апелианъ, ще я кръсти и въобще ще я настави на истинския пѣтъ. „Ти ще послужишъ за спасение на мнозина, завършилъ ангела своята вѣстъ и хиляди хора чрезъ тебе ще се обърнатъ къмъ Бога.“ На следващия день, по Божие внушение, въ двореца дошълъ ученикътъ на ап. Павелъ — Тимотей. Събралъ всичкитъ обитатели на двореца, — почналъ да имъ

говори за истинската християнска вѣра и следъ това ги кръстилъ, като на Пенелопия далъ име Ирина. Следъ заминаването на Тимотей, Ирина съ другаркитъ си прекарвала времето въ молитва, четене Св. Писание и пѣснопение. Чрезъ това толкова укрепнала душата ѝ въ стремежа си къмъ Христа, че когато следъ нѣколко дни въ двореца дошълъ Ликиний, тя направо му заявила, че е Християнка и че се посвещава на Христа, поради което не иска за никого другъ да се омжжи.

Мжката на Ликиния била неописуема. Надѣвайки се, че позорътъ, който се готвилъ да падне върху неговата глава, все още може да бже отбѣгнатъ, Ликиний съ сълзи на очи молилъ девицата да пощади неговитъ бѣди коси и не навлича върху му гнѣва на императора. Но тѣзи молби били напусто. Тогава разарения Ликиний заповѣдалъ да вържатъ непокорната му дъщеря и я хвърлятъ въ нозетъ на два коня. Обаче конетъ, намѣсто да се спуснатъ върху Пенелопия, впуснали се върху Ликиния и го убили. Ирина се приближила до трупа на баща си, възнесла гореща молитва къмъ Господа, и Ликиний въскръсналъ. Тогава въ Христа повѣрвали около 3,000 присѣтствуващи и самъ Ликиний. Като се отказалъ отъ управлението, Ликиний се заелъ да изучи и усвои християнскитъ истини.

Но съ обръщането на Ликиния гонението противъ Ирина не се прекратило. Новиятъ управителъ на Магедонъ, Седекия, узналъ за вѣрата на Ирина и заповѣдалъ да я хвърлятъ въ трапъ, пълненъ съ гадове. Когато следъ десетъ дни изповѣдницата излѣзла оттамъ безъ повреда и продължавала, както по преди, да слави вѣчния Богъ, Седекия заповѣдалъ да я прерѣжатъ на половини. Три пѣти пристѣпвали палачитъ къмъ Ирина, за да изпълнятъ заповѣдта на градоначалника.

И третѣ пѣти опитването имъ било безуспѣшно, — Ирина чудесно била избавяна отъ смъртѣта. Веднага мнозина повѣрвали въ Христа. Следъ това Седекия заповѣдалъ да привѣржатъ Ирина за воденично колело, обаче, когато това станало, водата престанала да тече подъ колелото. Гражданитѣ отъ Магедонъ видѣли въ това волята небесна и съ презрение изгонили управителя отъ своя градъ.

Измъченъ отъ срамъ, Седекия скоро умрѣлъ. Неговото мѣсто заелъ синъ му Савяхъ, не по-малкъ противникъ на християнството. За да накаже жителитѣ на Магедонъ за постѣпката имъ спремо баща му, той се доближилъ до града съ многобройна войска. Тукъ той ослѣпѣлъ.

молитвитѣ на Ирина зрението на Саваха се възвърнало, но намѣсто да благодари на своята спасителка, той заповѣдалъ да забиятъ гвоздеи въ нозетѣ ѝ, върху плещитѣ ѝ да сложатъ човаль и въ такъвъ видъ да я гонятъ изъ града. Ангелъ избавилъ мжченицата отъ страдания, а мжчителитѣ погубилъ посредствомъ внезапно появилото се землетресение. Въ числото на погиналитѣ билъ и нечестивиятъ Савахъ. Следъ това около три години Ирина останала въ Магедонъ, като проповѣдвала Христовото учение на всички жители. Като желаела да разшири предѣлитѣ на Христовата Църква, тя следъ това отишла въ гр. Калиникъ или Каллиполъ въ Херсонесъ тракийски. Тукъ управитель билъ злочестивиятъ Нумериянъ, родственикъ на Саваха. Като желаелъ да

отмъсти на Ирина за Саваха, той заповѣдалъ да я подложатъ на жестоки мжчения, Гссподъ го наказалъ съ страшна болестъ, но това не вразумило Нумерияна, и, умиращъ, той заповѣдалъ на единъ отъ своитѣ подчинени, Ваводона, да продължи мжченията на Ирина дотогава, докато не настѣпи смъртѣта ѝ. За да изпълни колкото се може по добре заповѣдта на своя господарь, Ваводонъ се разпоредилъ да сложатъ Ирина на свѣтнала отъ огнь решетка и върху нея да поливатъ врѣла смола и масло. Но и туй не повредило изповѣдницата. Поразенъ отъ такова чудо, Ваводонъ и много други се кръстили, а на Ирина дали свобода.

Като получила свобода, Ирина се отдала на Христовата проповѣдъ, обикаляйки съ нея разни градове и села. Намирайки се въ Ефесъ, тя почувствувала близостѣта на своя край и пратила за Апелиана. Стариятъ учителъ скоро се явилъ на поканата на своята ученичка. Дълго говорила Ирина съ него за своя миналъ животъ, помолила го да ръководи и другитѣ, както не оставялъ и нея.

Следъ това тя помолила Апелиана и шестъ благочестиви старци да отидатъ съ нея задъ града къмъ пещеритѣ. Въ една отъ тѣхъ тя влѣзла и помолила да затрупатъ входа съ камъни. Молбата ѝ била изпълнена. Горчиво плачейки старцитѣ напуснали пещерата, гдето наскоро св. великомученица предала Богу своята душа.

Превела Монахиня Лидия.

Разпространявайте „Християнка“!

Наука за духовния животъ

Повредата на човѣшката природа.

Продъл. отъ Кн. 8—9

Всѣка отъ казанитѣ стени или прояви на нашия животъ е *натурална* (естествена) у насъ и, следователно, не може да бжде сама по себе си *неудобряема*. *Ненатурално* (неестествено) и, следователно, само по себе *неудобрително* е онова състояние, при което мислитѣ блуждаятъ, летятъ, бушуватъ, желаніята непостоянствуватъ, бидейки възбуждани отъ страститѣ, които не сж натурални за насъ, а придошли — и чувствата на сърдцето се вълнуватъ по причина на сжщитѣ страсти. Нарочно подчъртахме тия неестествености вжтре у насъ, говорейки за душевния животъ, за да спремъ върху тѣхъ повече внимание. Нарочно и сега се споменува за тѣхъ, за да се вникне по-добре въ сжщността на работата. Блуждението на мислитѣ, непостоянството на желаніята и тревогитѣ на сърдцето непрестанно ни безпокоятъ, безъ да ни даватъ възможность нито едно дѣло да извършимъ както трѣбва и почти всѣкога ни отклоняватъ отъ пжтя. Това е болестъ, макаръ всеобща и повсемѣстна, но не естествена, а придобита произволно отъ насъ. Врагътъ знае, колко тя му е въ помощъ, и, опитвайки се да искуси нѣкого, преди всичко се стареа да го тласне въ тоя хаосъ, именно, като отначало го въвежда въ потопа на мислитѣ, а следъ това за-

палва страсти, пожелания а чрезъ тѣхъ развълнува сърдцето.

Който е дошълъ до това състояние, у него изкушението е узрѣло. Ако не се упомни, той пада и като падне, увлича се отъ водовъртежа на бурнитѣ движения на помислитѣ, желаніята и чувствата, понѣкога не за дълго, понѣкога за дълго, а не редко и за винаги. Свѣтскиятъ животъ, изцѣло се намира въ тоя водовъртежъ и бива на едно мѣсто по-буренъ, на друго по-тихъ, на трето по-скромненъ, на четвърто по отпуснатъ въ всичка голота и срамота. Но, освенъ това, човѣкъ рѣдко бива свободенъ вжтре у себе си отъ сжщитѣ бури. Нѣма бури, нѣма, и изведнажъ се явяватъ.

Едва ли има човѣкъ свободенъ отъ блуждението на мислитѣ и представитѣ? Именно тая наша болестъ трѣбва да се запомни и като я запомнимъ да се заловимъ да я цѣримъ. Нека не се забравя, че вжтре у насъ има присжщо нѣщо не-добро, което всѣкога е готово да ни отклони отъ онова, което трѣбва да вършимъ и ни насочи къмъ онова, което не трѣбва да правимъ.

Грѣховността на душевния и тѣлесния човѣкъ.

Що се отнася до *душевността*, и *тѣлесността*, сами по себе тѣ сж, както погоре казахме, *безгрѣшни*, като намъ естествени; но човѣкъ,

който се е сформировалъ като душевенъ или, още по-лошо, като плътски, не е безгрѣшенъ.

Той е виноватъ за туй, че е допусналъ да има у него господство онова, което нѣма предназначение да господствува, а трѣбва да заема подчинено положение. И излиза, че макаръ и душевността да е естествена, но да бжде човѣкъ душевенъ, — това е неестествено; сжщо и тѣлесността е естествена, но човѣкъ да бжде плътски, — това е неестествено. Тукъ погрѣшката е въ изключителното преобладаване на онова, което трѣбва да бжде въ подчинение.

Превъзходството на духовния човѣкъ.

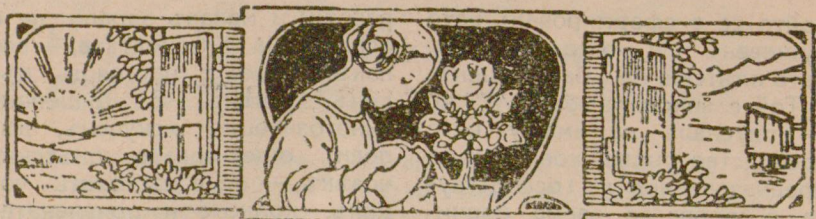
Когато пъкъ у нѣкой човѣкъ господствува духовността, тогава, макаръ това да бжде изключително неговъ характеръ и настроение, той не грѣши; *първо*, защото духовността е норма на човѣшкия животъ и, следователно, бивайки духовенъ, човѣкъ е настоящъ човѣкъ, тогава когато, бивайки душевенъ или плътски, човѣкъ не е настоящъ човѣкъ; и *второ*, защото, бидейки духовенъ, човѣкъ не може да не даде длъжното мѣсто на душевността и тѣлесността, само че ги държи не на първо мѣсто, а въ подчинение на духа. Макаръ душевността да не е широка у него (въ научнитѣ изследвания, искусства и други

работи) и макаръ здраво да е ограничена тѣлесността, — все пакъ човѣкъ е настоящъ плътенъ човѣкъ. А душевния (многознаещъ, искусенъ, дѣлови), още повече плътския човѣкъ, — не е настоящъ човѣкъ, колкото и привлекателенъ вънкашно да бжде. Той е безъ глава. Ето защо простиятъ човѣкъ, който се бои отъ Бога, стои по-горе отъ многообразования и елегантния, който въ целитѣ и стремежитѣ си не се стареа да угоди Богу.

И това сждете и за произведенията на литературата и изкуството. Произведения, у които всичко е плътско, съвсемъ са *недобри*; но и ония, въ които душевността господствува, и тѣ не отговарятъ на своето назначение, макаръ и да стоятъ по-високо отъ плътскитѣ. Такава е присждата само за ония произведения, които сж чужди отъ духовни елементи; а ония, които сж направо враждебни къмъ всичко духовно, т. е. къмъ Бога и божественитѣ предмети, — тѣ сж дяволски внушения и не трѣбва да бждатъ търпими.

Отъ всичко казано става явно, че по естественото си назначение, човѣкъ трѣбва да живѣе въ духа, на духа да се подчинява и съ духа да прониква всичкото душевно, а още повече тѣлесното, — а следъ това и всичко свое външно, т. е. семейния и обществения животъ. Ето това е нормата!

Прочетете обявлението за „Християнка“ на
3-та страница на корицитѣ!

БЕЛЕЖКИ

Въ миналата и въ тая книжка на „Християнка“ сж напечатани условията за записване абонати за V-та годишнина на „Християнка“. Молимъ прочетете ги и побързайте да си внесете абонамента, за да получите обещанитъ премии. Потрудете се сжищо да запишете и по петъ най-малко абонати, та сжищо да получите и премиитъ на настояща.

Който обича „Християнка“, ще се потруди да я разпространи. Всеки може да запише петъ абонати, стига да пожелае! ...

На 3 априлъ ще стане избора за канонически митрополитъ на овдовѣлия русенски митрополитски престолъ. Кандидати сж всички епископи.

Православнитъ християнски ученически дружества. И министерството на Просвѣтата признава тѣхната голѣма необходимостъ за възпитанието на учащата се младежъ. Съ окръжно № 1250 отъ 25. I, т. г. то ги препоръчва на г. г. директоритъ на пълнитъ и непълни сръдни училища и окръжнитъ училищни инспектори. Въ окръжното министерството констатира добрия успѣхъ отъ основанитъ до сега ученически православни дружества и че напоследъкъ тѣ сж се организирали въ съюзъ съ 40 клона и 4000 члена. Следствие на това министерството намира, че дейността

та на православнитъ християнски ученически дружества ще допринесе твърде много за съживяването на упадналата въра въ Христовата Църква не само у учащата се младежъ, но и у родителитъ ѝ, който упадъкъ е изворъ на всевъзможни простѣпки противъ религията и морала на нашия народъ. Министерството желае, щото съ ръководството на тия дружества да се нагърбятъ учителитъ, които не само сж върваши, но и образцови по животъ.

Майки, подкрепете тия учители и дружества. Насърчете своитъ деца!

Положението на Православната църква въ болшевишка Русия е твърде много влошено. Болшевишката властъ отново е почнала да прави маса арести на свещеници и владици, като се старае да се наложи на управата ѝ. Въпреки всичко, обаче, пастиритъ си оставатъ вѣрни на Църквата и съ мъжество понасятъ всички изтезания на болшевицитъ.

Печатницата на Братство „Бѣлъ Кръстъ“ приема отпечатване на разни видове печатни произведения и канцеларски формуляри. Работа бърза, образцова и евтина. Печатницата се наема и съ корегирането на книгитъ. Умоляватъ се всички свещеници и други ревнителѣ да изпращатъ всички свои материали въ печатницата „Бѣлъ Кръстъ“.

За даденото съдействие на сестрите през миналата есен и тая пролѣтъ при разпространение на духовна книжнина и събиране абонамента на „Християнка“ и „Жития на светиитѣ“. Братството „Бѣлъ Кръстъ“ изказва своята крайна благодарност на следнитѣ лица:

Тѣхни Високопреосвещенства:

Пловдивски Митрополитъ Максимъ,

Видински Митрополитъ Неофитъ,
Варненско - Преславски Митрополитъ Симеонъ,

Ст. Загорски Митрополитъ Павелъ,
Негово Преосвещенство Бранички Епископъ Максимъ,

Свещ. Методий Петровъ-Хасково;
Св. Конст. Евтимовъ, с. Гор. Изворъ,

Свещ. Борисъ п. Георгиевъ, село Литаково, Орханйско,

Свещ. Александъръ Ст. Труцовъ,
с. Гънзово, Видинско.

Свещ. Терзиевъ — Ловечъ, Свещ. Цоневъ — Ловечъ, Архимандритъ Амвросий — Русе и свещеницитѣ отъ сѣщия градъ.

Св. Синодъ е замолилъ правителството да се заинтересува отъ пакостната дейность на сектантитѣ и я спре. По поводъ на това съобщаваме: за *светото общество* на Устабашиевъ и Сейко Николовъ, следното: „Отдохме въ с. Кацяляне, Софийско, за да се причастимъ. Отдохме отъ вечерята. Въ църковната стая сварваме около тридесетъ души жени и мже отъ „светото общество“ на г-на Устабашиевъ начело съ последния. Първи пжтъ се срещнахъ въ живота си съ тия хора. Много добри приказки бѣхъ чувала за тѣхъ. Но що излѣзе? — Вечерята тия хора буквално вършиха оргии. Женигъ почнаха въ бѣли забрадки да играятъ ржченица, най безобразно да се кълчатъ и да пѣятъ. „Богородице дево“. Ядоха блажно, говориха разни глупости, пѣха разни пѣсни. Възмути се душата ми.

Обърнахъ се къмъ Устабашиевъ съ молба да спре тия оргии. Но не биде. Извикахъ свещеника, който дойде и следъ като имъ поговори, отиде си, а тѣ се премѣстиха въ самата църква и тамъ прекараха нощта. На другия день селянитѣ се страшно възмущаваха, за гдето били пуснати въ църква. „Осквернили ни църквата“ — говорѣха тѣ. Сама азъ отидохъ въ митрополията и се оплакахъ. Тѣй разправяше за „светото общество“ г-жа майоръ К., дошла на гости въ „Бѣлия Кръстъ“.

Софроний Никовъ. Сжщата г-жа продължи: Отивамъ въ София у една моя позната тежко болна — еврейка. Дойде Софроний Никовъ, когото не бѣхъ виждала. Облече се въ една кѣса бѣла дреха, сложи си нагрѣдникъ. Поиска маса, сждъ съ вода и купчина голѣма солъ. Извади отъ джоба си шишенце малко съ течность и го сложи на масата. Запали свещъ. Извади книжка, отъ която почна да чете разни молитви — извадки отъ нашитѣ молитви. Чете, чете, взема една кривачка отъ солта и сложи въ водата. Пакъ чете и пакъ сложи втората кривачка. Отново почна да чете и трети пжтъ сложи останалата солъ. Разбѣрка я. Взе шишенцето и помаза госпожата по главата между коситѣ Порѣси, я съ водата, а сжщо и цѣлата кжца. Следъ това каза на домашнитѣ „отъ тая вода ще слагате, когато готвите.“

Наистина много курioзно!...

Единъ день дойде при мене въ кабинета ми, въ Св. Синодъ, о. Софроний Никовъ — казахъ пжкъ азъ на госпожата. Съ него ние сме съграждани. Заприказвахме за нѣкоя обща работа и накрай азъ го попитахъ: абе, Никовъ, ти си теософъ — никовъ е теософъ. Той и ти сте главнитѣ проповѣдници у насъ на теософията. Дъновъ казвалъ, че билъ „Христосъ“, та ти нищо ли не

си бе джанамъ. Кой отъ Васъ е по-голямъ учителъ — по-голямъ „Христосъ“. Хайде проститъ баби както и да е — нека се лжжатъ. Но азъ се чудя, какъ хора отбрани могатъ да му вѣрватъ на глупоститъ?

— Въпросъ е колко му вѣрватъ — отговори ми Никовъ. Но друго е важно. Иди въ Ючбунаръ въ квартирата му. Ще намѣришъ разни сладка, фрукти, сладкиши и пр. и пр. въ изобилие. Отъ цѣла България тече. Добре му е на Дъновъ. Живѣе си човѣка. Докато му е добре и има ганьовци да му вѣрватъ, че е „Христосъ“, защо най-после да не казва, че е „Христосъ“?...

Сега и азъ ще кажа, докато има будали, защо и Никовъ да не е нѣкакъвъ си епископъ, да „светява“ вода и я соли съ кривачки соль; защо и Устабашиевъ да не се яви като новъ „социаленъ апостолъ“ на „богоизбрания народъ“ и защо съ оргии да не се свещенодействува?

Като написахъ горното, прочетохъ го на колегата си Симеонъ Грековъ, глав. Инспекторъ агрономъ въ Св. Синодъ, съ когото работимъ въ една стая. „Не помнишъ ли, — подзе той, — когато единъ денъ дойде единъ човѣчецъ тукъ въ стаята да се моли да го приемашъ въ нѣкой манастиръ. Каза се, доколкото помня, че билъ отъ кжде Буйчиновци. Той каза, че съ жена си билъ въ „Светото общество“ на Устабашиевъ. Отначало много му се харесвало: моли ли се, четели сж писанията и пр. По после Устабашиевъ, — видѣлъ човѣчеца, — почналъ да чука жена му по гърба, жена му чукала Устабашиева. Най-после се свършило съ това, че жена му го напуснала и отишла подиръ Устабашиева. Човѣчецътъ се отчаялъ и искаше ти въ манастиръ да отиде... Отъ една психика сж тия хора. Нѣщо изродено, нѣщо подобно на руската хлестовишна.

Редакторътъ.

Църковенъ алманахъ. Има много алманаси у насъ, но алманахъ, който да освѣтлява страната ни въ църковно отношение нѣма. Ако стане нужда човѣкъ да направи нѣкаква справка за църкви, за свещеници, за манастири и пр., никжде не може да намѣри. Освенъ това ние имаме много манастири и църкви, които по своята красота и по своитѣ исторически заслуги трѣбва да бждатъ извадени отъ забвение. Имаме сжщо и много свещеници, които, макаръ и скромно да работятъ, обаче всѣкога могатъ да се сочатъ за примѣръ. Прочее, нуженъ е единъ пълненъ иллюстриранъ български църковенъ алманахъ, въ който да се представи въ най-пълна форма църковния животъ у насъ. Тоя алманахъ трѣбва да съдържа кратки биографи сведения за свещеницитѣ, портретитѣ имъ за дух. братства за манастири, църкви и пр. пр. Но за да се направи такъвъ алманахъ, нуждни сж средства. Алманаха ще възлезе на около 30-40 коли и ще коштува около 100 лв. Ето защо само съ подкрепата на свещенството и църквитѣ може да се издаде такъвъ единъ алманахъ. Тая подкрепа ще трѣбва да се състои не само въ даване сведения за църквитѣ, свещеницитѣ и пр. и въ изпращане тѣхнитѣ портрети, но още и най-вече въ задължението — всѣка църква да има алманаха и всѣки свещеникъ, освенъ църквата, да плазира още единъ алманахъ, като самъ той го вземе, или други накара да го вземе срещу всѣки екземпляръ отъ алманаситѣ ще трѣбва да се предплатятъ по 50 лв. за купуване нуждната хартия и за приготвление на клишетата, а остатъка ще се доплати при разпращане на всѣка книга.

Въ алманаха ще се помѣстятъ и съответни обявления на мѣстни индустриалци, които ще си заплащатъ

обявленията и съ това ще подпомогнат издръжката, но тѣ трѣбва да бъдат убедени да сторят това.

Изданието на алманаха е едно голѣмо предприятие. Братството „Бѣлъ Кръстъ“ обмисля това, ала то желае да се консултира съ свещеници и читатели на „Християнка“ били се ангажирали да го подкре-

пятъ не само съ нужднитѣ сведения, но и съ предплащането. Като съобщаваме горното, ние молимъ всички, които желаятъ да подкрепятъ братството въ това му издание да му съобщатъ писмено на адресъ на Християнка. Въ следнитѣ книжки ще съобщимъ за резултата отъ тая консултация.

КНИГОПИСЬ

Продължава се подписката за записване абонати на Жития на светиитѣ

за м. февруарий въ три части.

Сложена е вече подъ печатъ първата частъ отъ февруарския томъ на житията на светиитѣ.

Първиятъ томъ за м. Януарий излѣзе изцѣло, ала поради голѣмия си обемъ,—28 печатни коли и цената—75 лв. неподвързанъ и 100 лв. подвързанъ,—мнозина не можаха да си го доставятъ. Бавната му разпродажба забави отпечатването на II томъ. За улеснение на читателитѣ, ние решихме да издадемъ II томъ на три части, съдържащи житията на светиитѣ за по 10 дни отъ месеца. По тоя начинъ всѣка частъ ще струва по 20 лв. за предплатилитѣ съ разноснитѣ—25 лв. до м. май т.г., за непредплатилитѣ—25 лв. (съ разноснитѣ 30 лв.). Разноски по изпращането—5 лв. всѣки трѣбва да прибави къмъ цената на всѣка частъ.

Прочее, ние молимъ всички абонати на „Християнка“ да се запишатъ и за абонати на Житията на Светиитѣ. Нека си доставятъ I-я томъ за м. януарий, който томъ е една солидна поучителна книга, и нека

се запишатъ за абонати за II-я томъ, който ще излѣзе въ продължение 2—3 месеца най-малко. Всѣки може въ 2—3 месеца да отдели по 25 лв. за доставката на тая важна книга. Въ края на краищата, по единъ незабелезанъ начинъ човѣкъ ще има една цѣла библиотека, съ най-поучително религиозно-нравствено, догматично, историческо и философско съдържание.

Записване абонантъ и внасяне стойността става на адресъ: *София. Св. Синодъ, редакция „Християнка“.*

Библия въ картини, — издание на Братството „Бѣлъ Кръстъ“— това е най-солидниятъ подарѣкъ, който може единъ баща да даде на своитѣ деца. Това е добъръ семеенъ съветникъ, прекрасна настолна книга за всѣка къща. Струва 120 лева.

Нови книги, отпечатани въ печатницата на „Бѣлия Кръстъ“:

1. *Именникъ*, сиречъ списѣкъ на имената, които се даватъ при св. Кръщение, цена 10 лв.

2. *Църква и държава*—цена 10 лв. И дветѣ книги сѣ луксозни издания на Св. Синодъ по 3 печатни коли.

3. *Християнството на Балканския полуостров* отъ Архим. д-ръ Антимъ Шивачевъ—цена 15 лв.

4. *сп. Селско Стопанство*, кн. I.

издава друж. на българските агрономи, — абонаментъ 40 лв.

5. *сп. „Родина“*, 3 и 4 книга наедно, — год. абонаментъ 50 лв.

ПОЩА

Получени пари отъ следните лица:

с. Кар. Върбовка, Свещ. Илия Жечковъ 337 лв.; Варна, Икономъ Ст. Ганчевъ 80. Габрово, Ц. Д. Спирдонова 40 лв.; с. Батошево, Първовъ Н. Василевъ 65 лв.; Радомиръ, Рахилка П. Попова 40.; Павликини, Ана Михалева 40 лв.; Пловдивъ, Костадина Михайлова 40 лв.; Разградъ, София Д. Манева 530 лв.; с. Батошево, Иванъ Д. Колевъ 150 лв.; гр. Свещовъ, Юлиана Юрдакева 140 лв.; с. Вардимъ, Милка Константинова 40 лв.; с. Синово, Свещ. Х. п. Иокимовъ 40 лева; Варна, Икономъ Ст. Ганчевъ 120 лева; с. Попово, Асенъ Ст. Молловъ 29 лв.; Разградъ, София Д. Манева 210 лв.; гр. Балбунаръ, Елпеника Т. Константинова 40 лв.; Елена, Архирейския Намѣстникъ 2749 лв.; Русе, Аркади Станиславовъ 60 лв.; с. Каранча Колло Т. Казаковъ 40 лв.; Свищовъ, Юлиана Ф. Юрдакева 160 лв.; Ловечъ, Свещ. Илия Цоневъ 240 лв.; Егри-Дере, Георги К. Димовъ 40 лв.; с. Хасържикъ, Провадийско, Читалището 60 лв.; с. Чепеларе. Свещ. Евстагий Янковъ 180 лв.; Ломъ, Никола Иончевъ 510 лв.; Кула, Архирейския Намѣстникъ 160 лв.; Айтосъ, Свещ. Шехановъ 850 лв.; Чирпанъ, Пенка П. Тянкова 40 лв.; Бургасъ, Кортеза Карагюзова 40 лв.; с. Кърки-жаба, Ломско Свещ. Д. Мариновъ 40 лв.; с. Гаджилово Елховско, Юрданъ П. Факирчевъ 17,70 лв.; Пещера, Райна Николова, 40 лв.; с. Пепелина, Бѣленско, Константинъ Кунчевъ 80 лв.; Гор. Орѣховица, Ив. К. Камбуровъ 100 лв.; Кула, Архирейския намѣстникъ 553 лв.; Чирпанъ, Минка Г. Гранчарова 40 лв.; Ямболъ Никола Иовковъ 100 лв.; с. Литаково Свещ. Борисъ Георгиевъ 2,709 лв.; с. Бе-

брово, Прав. Хр. братство „св. Арх. Михаилъ“ 41 лв.; с. Върба, Драгомиръ С. Харизановъ 10 лв., с. Гебедже, Бѣленско, Параскева И. Захариева 40 лв.; Вратца, Мица Цв. Новкеришка 80 лв.; Бургасъ, София Браткова 40 лв.; Самоковъ, Василка Николова 40 лв.; Търново, Мария Ив. Григорова 40 лв.; Хасково Цонка Петрова Гъркова 40 лв.; Тръвна Свещ. П. п. Александрова 320 лв.; Бачковски манастиръ, Първовъ Недѣлчо Василевъ 110 лв.; Перушица, Момка Гагова 120 лв.; Свищовъ, Мария П. Маринова 80 лв.; Русе, Свещ. Ав. Коларовъ 150 лв.; Перникъ Ал. П. Емануиловъ 40 лв.; Плѣвнѣ, Лукса К. Узунова 60 лв.; Тръвна Свещ. Георги Пѣевъ 970 лв.; Клисура, Свещ. П. Пранжовъ 295 лв.; Русе, Свещ. Ав. Коларовъ 150 лв.; Плѣвнѣ, Манка Ив. Ташева 100 лв.; Ес. Джумая, Радка Кузманова 40 лв.; Пловдивъ, Теофана Д. Каравелова 40 лв.; с. Тестежи, Провадийско, Иор. Ив. Чомаковъ 90 лв.; Радомиръ Архирейския Намѣстникъ 512 лв.; Сливенъ, Мата Анд. Василева 40 лв.; Харманлий, К. Х. Соколова 40 лв.; Гор. Орѣховица, Кина Хр. Брайнова 40 лв.; Кюстендилъ, Елена Ст. П. Георгиева 43 лв.; Габрово, монахиня Рахила 100 лв.; Русе, Свещ. Ав. Коларовъ 200 лв.; Пловдивъ, Иванка Паунова 100 лв.; Айтосъ, Свещ. П. Шехановъ 350 лв.; Търново, Кина Т. Икономова 40 лв.; с. Карашъ, Луловитско, Весела Ст. Гранчарова 40 лв.; Айтосъ, Касиера на цър. настоятелство 60 лв.; гара Дръново Ломско, Свещ. Дѣлчо Карановъ 40 лв.; Русе, Живка Георгиева 40 лв.; Русе, Свещ. Ав. Коларовъ 377 лв.; Бургасъ, Елена Ал. Башева 60 лв.; София, Млена Димитрова 40 лв.; София, Милка Костадинова 40 лв.; София, Веса Маринова 40 лв.; София, Никола Чернаевъ 40 лв.; Орѣхово, Еленка Н. Мадджукова 100 лв.

ПРОДЪЛЖАВА СЕ ПОДПИСКАТА ЗА
ЗАПИСВАНЕ АБОНАТИ НА СПИСАНИЕ

„ХРИСТИЯНКА“

ГОДИНА V

През V юбилейна годишнина „Християнка“ ще излиза при *сжщата си програма*, като се постарае да засили своите илюстрации и да подобри още повече съдържанието. Цената си остава *сжщата* — 40 лв. годишно (отъ априль т. г. до априль идната година) за 10 книжки на *обикновена хартия* и 60 лв. на *хубава бяла хартия*. През течение на годишнината ще се дадат портретитъ на всички сътрудници и настоятели на „Християнка“ съ кратки биографически сведения.

Който предплати абонамента си за V год. до края на м. априль т. г., ще получи като премия едно *псалтирче* на български, издание на Св. Синодъ — цена 10 лв.

Който внесе абонамента си следъ 30 априль до края на май, ще получи заедно съ 7-ма кн. премия единъ *стененъ красиво изработенъ календаръ* „Християнка“ за 1928 г.

Който запише *петъ* нови абонати и внесе напълно абонамента имъ до края на м. май, ще получи премия *хубавата синодална най-нова книга* — *Душата сжществува* — 20 лв. и едно псалтирче на български — 10 лв.

Който запише 10 абонати и внесе напълно абонамента имъ до края на м. априль т. г., ще получи премия следнитъ синодални най-нови хубави книги: *Душата сжществува* — 20 лв.; *Върата въ Бога* — 6 лв.; *Въроучението на Дъновъ и дъновиститъ предъ сжда на св. Слово Божие* — 10 лв.; *Християнство и култура* — 5 лв.; *Истината по младежкото християнско движение* — 15 лв.; *Безвърие и религия* — 5 лв.; Или пъкъ единъ томъ *Жития на Светитъ* за м. януарий или февруарий.

Който запише 15 абонати и внесе абонамента имъ до края на м. априль ще получи премия по изборъ: *синодалната Библия* или *Библия въ картини*.

Въ „Християнка“, *отдълъ поща*, ще бждатъ помѣстени имената на ония, които предплатятъ и добиятъ право на премия, както и изпратената имъ премия.

ПРОВЕРЕНА

1957 г.

Цена 8 лева

ИЗДАВА БЪЛИЯ КРЪСТЪ НА БЪЛГ. ПРАВОСЛ. ЦЪРКВА
ВСИЧКИ МАТЕРИАЛИ СЕ ИЗПРАЩАТЪ ДО РЕДАКЦИЯТА
НА „ХРИСТИЯНКА“ — СОФИЯ, СВ. СИНОДЪ,
НА СЪЩИЯ АДРЕСЪ СЕ ВНАСЯТЪ СУМИТЪ И СТАВА
ЗАПИСВАНЕТО.

Печатница „Бълъ Кръстъ“, Курилски манастиръ — Софийско.